

VALTIONEUVOSTON ASETUS VEROTUSMENETTELYSTÄ ANNETUN ASETUKSEN 2 §:N MUUTTAMISESTA

Verotarkastuksen kuulemismenettelyn uudistaminen

Taustaa

Verotusmenettelystä annetun asetuksen (763/1998) 2 §:n 2 momentissa säädetään Verohallinnon velvollisuudesta kuulla verovelvollista *ennen verotarkastuskertomuksen valmistumista*. Kuulemisella tarkoitetaan verovelvollisen mahdollisuutta lausua asiassa mielipiteensä ja antaa tarpeelliseksi katsomaansa selvitystä. Verotarkastusyksikkö kuulee verovelvollista lähettämällä hänelle alustavan verotarkastuskertomuksen, johon verovelvollisella on mahdollisuus antaa vastine. Verovelvollista kuullaan aina, kun verotarkastuskertomuksessa esitetään verotustoimenpiteitä.

Verotarkastuksen jälkeen tapahtuvan verotuksen ja maksuunpanon suorittaa verotoimisto. Verotoimistot kuulevat verovelvollista vielä uudelleen lopullisen verotarkastuskertomuksen perusteella ennen verotus- ja maksuunpanopäätöksen tekemistä. Tällöin verovelvollinen antaa jälleen vastineen tarkastuskertomuksessa esitettyjen verotustoimenpiteiden johdosta. Kuuleminen perustuu asianomaisen verolain, esimerkiksi verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995), kuulemista ja veronkorotusta koskeviin säännöksiin.

Verotarkastuksen johdosta tapahtuva kahdenkertainen kuuleminen on koettu verovelvollisten kannalta työlääksi. Kahdenkertainen kuulemismenettely myös pidentää tarkastus- ja maksuunpanoprosessia. Verotusprosessin pitkittyminen heikentää osaltaan verojen kertymistä.

Ehdotetut muutokset

Verotarkastusmenettelyä uudistettaisiin siten, että verovelvollista kuultaisiin tarkastuskertomuksen johdosta kaikkien verolajien osalta vain kertaalleen ennen verotus- ja maksuunpanopäätöstä. Muutos tehostaisi verotarkastusyksikön ja verotoimistojen toimintaa vähentämällä päällekkäistä työtä ja lyhentäisi verotarkastuksen läpimenoaika ja siten parantaisi verovelvollisen oikeusturvaa.

Verotusmenettelystä annetun asetuksen 2 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kuuleminen suoritettaisiin kertaalleen lähettämällä lopullinen tarkastuskertomus verovelvolliselle vastineen antamista varten. Kuulemisen suorittaisi Verotarkastusyksikkö ja kuulemisen yhteydessä verovelvolliselle ilmoitettaisiin, mikä Verohallinnon yksikkö tekee verotus- ja maksuunpanopäätöksen kuulemismenettelyn jälkeen. Kuuleminen perustuisi asianomaisen verolain kuulemista ja veronkorotusta koskeviin säännöksiin sekä verotusmenettelystä annetun asetuksen muutettuun 2 §:ään. Verotarkastaja laatii verovelvollisen vastineen perusteella tarvittaessa lausunnon. Verovelvollista kuullaan uudelleen, jos tarkastajan lausunto sisältää sellaista, mitä tarkastuskertomuksessa ei ole tullut esiin. Verovelvollista ei kuultaisi enää maksuunpano- ja verotuspäätöksen valmistelun yhteydessä ellei kuulemiseen ole erityistä aihetta.

Verotusmenettelystä annetun asetuksen 2 §:n 1 ja 3 momentin asiasisältö ja sanamuodot pysyvät entisellään. Pykälän momenttien järjestystä muutettaisiin samalla siten, että nykyisten 2 ja 3 momenttien järjestystä vaihdettaisiin keskenään.

Ehdotuksen vaikutukset

Verotarkastuksen perusteella tehtävät maksuunpano- ja verotuspäätökset tehtäisiin jatkossakin muissa Verohallinnon yksiköissä kuin Verotarkastusyksikössä, mitä on pidetty tarpeellisenä verovelvollisen oikeusturvan kannalta. Ehdotettu menettely ei heikentäisi verovelvollisen mahdollisuuksia esittää tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä verotarkastuksen aikana. Verovelvollisen kanssa käytäisiin nykyiseen tapaan alku- ja loppukeskustelu sekä tarvittaessa verovelvolliselle lähetetään yksittäisistä asioista kirjallisia selvityspyyntöjä. Laajemmissa, merkittävimmissä tai tulkinnanvaraisissa verotuskysymyksissä verovelvolliselle voidaan lähettää verotarkastuksen aikana selvityspyyntö, joka sisältää verotusesitykset perusteluineen (esim. harmaa talous ja siirtohinnoittelu). Verotusta koskevat asiat tulee selvittää verovelvollisen kanssa tarkastuksen kuluessa siten, että tosiasiatiedot ovat selvillä ennen maksuunpano- tai verotuspäätöksen tekemistä. Uudistetussa menettelyssä verotarkastajien vastuu asioiden selvittämisestä verotusesitykseen saakka lisääntyy.

Voimaantulo

Asetus tulisi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2014. Asetusta sovellettaisiin niihin verotarkastuksiin, joissa määräys verotarkastuksen suorittamiseksi on annettu asetuksen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.